

7 принципа на екологичното земеделие

Маї 2015

GREENPEACE

Визията на „Грийнпийс“ за храна и земеделие

Храната е живот. Това, което отглеждаме и ядем, поддържа тялото ни. Определя нашето съществуване. Укрепва общността, към която принадлежим.

Същевременно, хранителната ни система не работи. Потребителите вече не се доверяват на това, с което се хранят.

Ориентиран към печалбата, наситен с химикали, с индустриален мащаб, земеделският модел, който се прилага в голяма част от света, е огромна заплаха за планетата ни.

Отглеждането и консумирането на храна – са превърнати в заплаха със сериозни последици за хората и планетата.

Визията на „Грийнпийс“ за храна и земеделие цели да покаже, че друг модел има.

Екологичното земеделие комбинира модерната наука и иновациите с уважението към природата и биологичното разнообразие.

Този модел осигурява здравословни земеделие и храна. Защитава почвата, водата и климата. Не замърсява околната среда с химикали и не използва генно-модифицирани култури. Контролът върху храните и селското стопанство е в ръцете на местните общности, а не на транснационалните корпорации.

Можем да върнем храната ни към това, което тя винаги е била предназначена да бъде: източник на живот.

Хранителна независимост

Екологичното земеделие поддържа свят, в който производителите и потребителите контролират хранителната верига, а не корпорациите. Този принцип се отнася до начина, по който храните са произведени, и от кого.

В настоящия момент, шепа корпорации контролират големи части от хранителната ни система. При хранителната независимост този контрол е в ръцете на хората, които произвеждат, разпространяват и консумират храната. Този принцип гарантира, че земеделските стопани, общностите и хората имат правото да определят своите собствени хранителни системи.

Предоставяне на ползи за фермерите и селските общности

Екологичното земеделие подпомага безопасния, здравословен и икономически жизнеспособен поминък в селските общности и по този начин подкрепя развитието на селските райони и борбата с бедността и глада.

Едно от най-големите несъответствия на сегашната ни хранителна система е, че хората, които произвеждат храната ни - земеделски производители, селскостопанските работници и рибари - често страдат най-много от бедност и липса на достъп до храна.

Инициативи за екологично земеделие по целия свят показват, че когато то е гостатъчно подкрепено от политически инструменти - може да бъде успешно средство за осигуряване на стабилни финансови ползи за гребните земеделски стопани. На свой ред, те подпомагат селските общности и дават сигурно препитание.

Разумно производство на храна

3

За да се увеличи наличието на храна в световен мащаб, както и да се подобрят условията за живот в по-бедните региони, трябва да бъдат намалени неустойчивото използване и разхищаването на храната, която отглеждаме в момента, както и консумацията на месо. Използването на земята за биогорива трябва да бъде сведено до минимум. Също така, трябва да постигнем по-високи добиви, където те са необходими – чрез използването на екологични средства.

Изхранването на световното население - което продължава да нараства и покупателната му способност се увеличава - не е проблем свързан само с количеството храна. Важният въпрос е къде и как да отглеждаме повече храна. Необходимо е добивите да се увеличат в региони, където в момента те са много ниски, поради бедност, липса на ресурси, деградация на почвата, и неадекватно използване на водата. В други части на света, трябва да бъдат намалени консумацията на месо, използването на обработваеми земи за биогорива, както и хранителните отпадъци.

Справедливо разпределение, обаче, би означавало, че някои региони все пак ще могат да подобрят начина си на хранене с продукти от животински произход.

Биоразнообразие

4

Екологичното земеделие се грижи за разнообразието в природата – от семената до храната в чиниите ни. То подобрява вкуса и храната, която ядем, грижи се за здравето ни.

Настоящият селскостопански модел насърчава монокултурите. Обширни територии са жертвани за отглеждането на генетично идентични растения, биоразнообразието е малко, а убежище за диви растения или животни няма. Тези земеделски практики минимизират услугите, които една функционираща екосистема може да предостави, и оказват лошо влияние върху нашето здраве заради по-бедните хранителни режими и липсата на разнообразие от храни.

Екологичните земеделски системи правят точно обратното. Те не само защитават естествените местообитания, които са от жизненоважно значение за опазване на биологичното разнообразие, но също така оползотворяват това, което природата предлага в замяна: диво разнообразие и разновидности от различни семена на култури, кръговрат на хранителните вещества, регенерация на почвите и естествени врагове на вредителите.

Екологичното земеделие съчетава модерните технологии и знанията на земеделските производители за развиване на разнообразни съвременни сортове семена. Така фермерите отглеждат повече храна в един променящ се климат, без да подлагат биоразнообразието на риск чрез използването на генно модифицирани култури, или да го увреждат с пестициди.

Подгържане на здравето на почвата по устойчив начин и осигуряване на по-чиста вода

5

Възможно е плодородието на почвата да бъде увеличено без използването на химикали. Екологичното земеделие предпазва почвите от ерозия, замърсяване, и увеличаване на киселинното им съдържание. С увеличаването на органичните вещества в почвата, където е необходимо, можем да подобрим способността ѝ да задържа вода, както и да предотвратим деградацията на земята.

Екологично земеделие обръща централно внимание на подхранването на почвата. То поддържа съществуващите или развива нови органични вещества в нея (например чрез компост и торове), и по този начин подхранва разнообразието от почвени организми. Екологичното земеделие също така има за цел да предпази кладенци, реки, и езера от замърсяване, както и да използва водата по най-ефективния начин.

Замърсяването с азотни и фосфорни торове е една от най-големите заплахи за стабилността на живота на планетата.

Екологичен контрол на вредителите

6

Екологичното земеделие позволява на земеделците да контролират вредителите и плевелите – без използването на скъпи химически пестициди, които могат да навредят на почвата, водата, екосистемите и здравето на фермерите и потребителите.

Токсичните химически пестициди представляват опасност, както за нашето, така и за здравето на планетата ни. За съжаление, индустриалният селскостопански модел е зависим от големи количества хербициди, фунгициди и инсектициди за самото си съществуване. Сегашната ни хранителна система въвлича фермерите в скъпоструващи взаимоотношения с корпорациите, продаващи тези химикали, и ги „заклочва“ в порочен кръг, от който не могат да излязат.

Издръжливи хранителни системи

7

Екологичното земеделие създава издръжливост: то укрепва нашето селско стопанство и ефективно адаптира хранителната ни система към променящите се климатични условия и икономически реалности.

Извличане на ползи от многообразието, чрез отглеждането на различни култури, е доказан и изключително надежден начин да направим нашето селско стопанство устойчиво на все по-непредвидимите промени в климата. Добре поддържаната почва, богата на органична материя, е много по-способна да задържа вода по време на суша и много по-малко склонна да ерозира при наводнения. Земеделските производители могат да се възползват от нея и по друг начин - ако земеделието е разнообразно, такъв е и потокът от приходи - гарантирайки сигурност в несигурни времена.

Една реконструирана хранителна система би могла да предостави много начини за намаляване на емисиите на парникови газове в атмосферата и да ограничи изменението на климата. Кръговратът на хранителните вещества, биологичната фиксация на азот и регенерацията на почвите ще намалят въглеродните емисии. Всички тези фактори правят екологичното земеделие един от най-мощните инструменти, които имаме в борбата срещу изменението на климата.

Екологичното земеделие има нужда от подкрепа, за да се разрастне. В момента то получава само около 5% от световното земеделско финансиране за научноизследователска и развойна дейност, докато 95% от тези средства се харчат за поддържане на настоящата неработеща и вредяща система.

Какво можем да направим сами:

1. Да решаваме каква храна да купуваме и от къде, като разхищаваме по-малко
2. Да опознаем фермерите, които произвеждат храната ни, като фермерски пазари, или купуваме свежи продукти директно от фермата
3. Да направим повече промени в режима си на хранене, да намалим консумацията си на месо
4. Да компостираме въкъщи или да отправим запитване към нашите училища, градове и села, да употребяват остатъци от храната ни за компостиране.
5. Сами да отглеждаме храната си чрез засаждането на билки на нашите балкони и тераси, присъединявайки се към градски ферми и квартални градини, или чрез създаването на градина в училищата на децата ни.

Повече примери за простите неща, които можете активно да направите, за да промените хранителната ни система и да бъдете част от хранителното движение, могат да бъдат намерени на www.obichamhranatasi.org

“Грийнпийс” е независима глобална организация, която работи за промяна на нагласите и поведението, с цел защита и опазване на околната среда и подкрепа на мира.

GREENPEACE

greenpeace.bg

twitter **gpbulgaria**

facebook **Грийнпийс България**

